

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Соціально-гуманітарний факультет
Кафедра романо-германської філології та перекладу
Кафедра іноземних мов

МАТЕРІАЛИ

III Міжнародної науково-практичної онлайн-конференції

**«Актуальні питання інтернаціоналізації
вищої освіти в Україні: лінгвістичний, правовий
та психолого-педагогічний аспекти»**

24-25 березня 2022 року

Біла Церква – 2022

Клочко А.О. Підготовка викладача закладу вищої освіти до використання технологій дистанційного навчання у професійній діяльності.....	119
Колісник М. Ю. International Virtual Learning Environment in Ukraine.....	121
Тарасюк А.М., Вакалюк Н. І. Modeling Technology Stages of Educational Computer Task in the Process of Distance Learning of a Foreign Language.....	123
Хомчук О. П. Психологічні умови ефективності дистанційного навчання.....	125

***Секція 6. Актуальні питання протидії окупації України
в умовах війни із російським агресором***

Сокиринська О.А. Аналіз правового статусу окупованих територій за нормами міжнародного гуманітарного права.....	128
Макарчук В.В. Особливості кваліфікації деяких злочинів вчинених з використанням умов воєнного стану в Україні.....	132
Аргат Я.П. Гібридна війна росії проти України.....	135
Мельник О.Г. Посилення кримінальної відповідальності за злочини проти основ національної безпеки України в умовах дії режиму воєнного стану.....	137

окрім всього, передбачає право на апеляцію, й якщо залишиться в силі, повинно періодично переглядатися.

Необхідно зауважити, що дієвість вищезазначених правил, які стосуються дозволених форм покарання та застосування допустимих заходів безпеки, у значній мірі визначається змістом статті 5 положення про те, що коли окрема особа, яка потребує заступництва буде затримана у якості шпигуна чи диверсанта або у якості підозрюваного на законних підставах у діяльності, що загрожує безпеці державі-окупанта, ця особа може бути позбавлена прав на зв'язок, що гарантується даною Конвенцією, у випадку якщо держава-окупант буде вважати, що цього вимагає військова необхідність. Однак, і в такому випадку, з цією особою слід поводитись гуманно. Більш того, у випадку судового переслідування (якщо таке буде можливим) ці особи повинні отримати право на справедливий суд відповідно до правил, що встановлені Конвенцією IV. У такому випадку, особливий режим по відношенню до таких осіб повинен бути припинений у найкоротший строк, що може бути допустимий безпекою держави.

Список використаної літератури

1. Гаазька конвенція про закони і звичаї суходільної війни від 18 жовтня 1907 року Електронний ресурс. – режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_765#Text
2. Женевська Конвенція про захист цивільного населення під час війни. Женева, 12 серпня 1949 р. *Четверта Женевська Конвенція (1949)* Електронний ресурс. – режим доступу: <https://www.icrc.org/rus/resources/documents/misc/geneva-convention-4.htm>

УДК 343.3

МАКАРЧУК В.В. канд. юрид. наук, асистент кафедри конституційного права та теоретико-правових дисциплін

Білоцерківський національний аграрний університет, м. Біла Церква, Україна

ОСОБЛИВОСТІ КВАЛІФІКАЦІЇ ДЕЯКИХ ЗЛОЧИНІВ, ВЧИНЕНИХ З ВИКОРИСТАННЯМ УМОВ ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ

В тезах розглядаються деякі зміни внесені в законодавство України стосовно мародерства, диверсії, державної зради, крадіжки, грабежу, розбою, вимагання, заволодіння майном та колабораційної діяльності вчинених в умовах воєнного стану.

Ключові слова: Кримінальний кодекс України, кримінальна відповідальність, обтяжуюча обставина, кваліфікуюча ознака, мародерство, колабораційна діяльність.

Вчинення злочинів з використанням умов військового стану означає, що особа вчиняючи злочин має на меті полегшення вчиненого використовуючи найбільш

несприятливий для країни час та тяжкі обставини в суспільстві. Це дає змогу говорити про підвищений ступінь суспільної небезпеки. Відповідно покарання для осіб, визнаних винними у вчиненні кримінальних правопорушень в період воєнного стану, буде призначатися обвинувальним вироком суду з урахуванням цієї обтяжувальної обставини та максимальна межа покарання.

Обставина, що обтяжує покарання згідно пункту 11 частини 1 статті 67 Кримінального кодексу України - коли винна особа свідомо (умисно) використовує особливий (надзвичайний) стан держави з метою вчинення кримінального правопорушення. [1, с. 263] У випадку, якщо будь-яка з обставин, що обтяжує покарання, передбачена в статті або частині статті Особливої частини Кримінального кодексу України, як кваліфікуюча або особливо кваліфікуюча ознака злочину, то суд не може ще раз враховувати її при призначенні покарання як обставину, що обтяжує покарання. Вчинення злочинів в обумовлений час та в певній обстановці доволі негативно впливає на національну безпеку і оборону.

Верховна Рада України 03 березня 2021 року прийняла Закон України «Про внесення змін до Кримінального кодексу України щодо посилення відповідальності за злочини проти основ національної безпеки України в умовах дії режиму воєнного стану» [2]. Це пояснювалося тим, що мали місце численні підтвержені випадки вчинення громадянами України діянь (державної зради, мародерства та диверсій) які спрямовані на завдання шкоди національній безпеці та обороні держави. У багатьох випадках вищевказані діяння були сплановані та керовані, тобто вчинялися з прямим умислом. Відповідно це потребувало максимального посилення кримінальної відповідальності за вчинення злочинів проти основ національної безпеки України та спрощеного порядку розслідування таких кримінальних правопорушень в умовах дії режиму воєнного стану.

Так, документ передбачає у статтях 111 та 113 Кримінального Кодексу України максимальне покарання за державну зраду та диверсію в умовах воєнного стану у вигляді позбавлення волі на строк п'ятнадцять років або довічне позбавлення волі з обов'язковою конфіскацією всього майна. Окрім цього, забороняється будь-яка амністія до осіб, які скоїли державну зраду та диверсію [2]. Очікується, що головним результатом ухвалення закону стане посилення кримінальної відповідальності та справедлива відповідь тим особам, які вчинять державну зраду або диверсію на території України у воєнний час.

Стосовно кваліфікації диверсії, можна навести приклад, що на період дії воєнного стану на території Білоцерківської об'єднаної територіальної громади заборонене використання дронів приватними особами. Такою є вимога сьогодення. Ігнорування заборони використання літальних апаратів без попереднього погодження із правоохоронними органами та Збройними Силами України трактуватиметься як диверсія, а всі причетні особи понесуть (кримінальну)

відповідальність. У випадку виявлення несанкціонованих польотів «безпілотників» вони будуть визначені як ворожі та негайно знищені [3].

Верховна Рада ухвалила Закон України «Про внесення змін до Кримінального кодексу щодо посилення відповідальності за мародерство». Змінами до Кримінального кодексу України доповнено склади злочинів, передбачені в статтях 185 (крадіжка), 186 (грабіж), 187 (розбій), 189 (вимагання), 191 (заволодіння майном) Кримінального кодексу України, кваліфікуючою ознакою – вчинення в умовах воєнного або надзвичайного стану. Також було підвищено мінімальну межу покарання у виді позбавлення волі за ст. 432 (викрадення на полі бою речей, які є при убитих або поранених) Кримінального кодексу України з трьох до п'яти років [4]. На час дії воєнного стану в Україні, будь-яке заволодіння чужим майном незалежно від його вартості, від кількості осіб, що вчиняють злочин, - буде кваліфікуватися як більш тяжкий злочин.

Так, були зафіксовані численні факти мародерства в різних регіонах України. На той час відносно м'яке покарання за мародерство спонукало громадян самостійно на місці події чинити самосуд над затриманими за такі дії особами. Як приклад, в пояснювальній записці до законопроекту наводилися факти стосовно мародерства з посиланнями на інтернет-джерела засобів масової інформації: «Зокрема в Нетішині Хмельницької області люди спіймали мародера та прив'язали його до стовпа за допомогою скотчу зі спущеними штанами. У Таврійську Херсонської області впіймали та покарали чергових мародерів. За даними поліції мародерів зловили в Лубнах, Кременчуці та Полтаві. Ситуація настільки загострилася, що мер міста Охтирка Сумської області публічно заявив, що за мародерство будуть розстрілювати на місці» [5].

Мародерство є недопустимим у демократичній, соціальній та правовій державі явищем, а ефективна протидія його проявам на даний час є одним із пріоритетних завдань національної безпеки і оборони. Маємо надію що прийняття даного Закону України сприятиме загальній превенції (запобіганню вчиненню нових кримінальних правопорушень) мародерству та підвищенню ефективності правових засобів протидії цьому явищу як зі сторони військовослужбовців так і цивільних осіб.

Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів (щодо встановлення кримінальної відповідальності за колабораційну діяльність)» внесено зміни у Кримінальний Кодекс України, зокрема додано статтю 111-1. «Колабораційна діяльність» [6].

Вчинення злочинів з використанням умов військового стану безумовно трактується як обставина, що обтяжує покарання. Також впроваджений спрощений порядок розслідування таких кримінальних правопорушень. Ефективна протидія

проявам мародерства в умовах воєнного стану є одним із пріоритетних завдань національної безпеки і оборони.

Список використаних джерел:

1. Кримінальний кодекс України. Науково-практичний коментар : у 2 т. / за заг. ред. В. Я. Тація, В. П. Пшонки, В. І. Борисова, В. І. Тютюгіна. Харків : Право, 2013. 1040 с.
2. Про внесення змін до Кримінального кодексу України щодо посилення відповідальності за злочини проти основ національної безпеки України в умовах дії режиму воєнного стану : Закон України від 03.03.2022 р. № 2113-IX URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2113-IX#Text> (дата звернення: 16.03.2022).
3. Прирівнюються до диверсантів: на Білоцерківщині у період воєнного часу заборонено запускати дрони : Білоцерківська районна державна адміністрація URL: <https://bcrda.gov.ua/news/1646058781/> (дата звернення: 16.03.2022).
4. Про внесення змін до Кримінального кодексу України щодо посилення відповідальності за мародерство : Закон України від 03.03.2022 р. № 2117-IX URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2117-IX#Text> (дата звернення: 16.03.2022).
5. Пояснювальна записка до проєкту Закону України «Про внесення змін до Кримінального кодексу України щодо посилення відповідальності за мародерство» : Верховна Рада України URL: <https://itd.rada.gov.ua/billInfo/Bills/pubFile/1243626> (дата звернення: 16.03.2022).
6. Закон України : Про внесення змін до деяких законодавчих актів (щодо встановлення кримінальної відповідальності за колабораційну діяльність) №5143 від 22.02.2022 URL: <https://www.rada.gov.ua/print/220149.html>. (дата звернення: 16.03.2022).

УДК 327.5(470:477)

АРГАТ Я.П., к. ю.н, доцент кафедри цивільно-правових дисциплін
Білоцерківський національний аграрний університет, м. Біла Церква, Україна

ГІБРИДНА ВІЙНА РОСІЇ ПРОТИ УКРАЇНИ

Уже майже вісім років минуло з того часу, як відбулася цинічна окупація з наступною анексією Росією українського Криму та розпочалась збройна агресія Росії проти України на Донбасі.

Переважна більшість провідних міжнародних і вітчизняних політологів, воєнно-політичних експертів, військових спеціалістів та аналітиків поділяють думку, що в рамках реалізації підступної неоімперської «гібридної політики» Росією була розв'язана і зараз продовжується проти України так звана «гібридна війна», тобто повноцінна війна — «гібридна» по формі та «асиметрична» за змістом. Її відмінність характеризується як веденням агресивних військових дій під прикриттям незаконних (неформальних) збройних формувань, так і одночасним використанням широкого спектра політичних, економічних (в